

Stanovisko Výboru podľa článku 64

**Stanovisko 4/2024 k pojmu hlavná prevádzkareň
prevádzkovateľa v Únii podľa článku 4 bodu 16 písm. a)
všeobecného nariadenia o ochrane údajov**

Prijaté 13. februára 2024

Zhrnutie

Francúzsky dozorný orgán požiadal Európsky výbor pre ochranu údajov, aby vydal stanovisko k pojmu hlavná prevádzkareň prevádzkovateľa podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov a ku kritériám uplatňovania mechanizmu jednotného kontaktného miesta (one-stop-shop mechanism), najmä pokiaľ ide o pojem „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii.

Výbor v tomto stanovisku dospel k záveru, že „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii možno považovať za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov len vtedy, ak prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí.

Výbor sa okrem toho domnieva, že mechanizmus jednotného kontaktného miesta sa môže uplatňovať len vtedy, ak existujú dôkazy o tom, že jedna z prevádzkarní prevádzkovateľa v Únii prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch príslušných spracovateľských operácií a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí. Preto ak sa rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch a právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí vykonávajú mimo Únie, nemala by existovať žiadna hlavná prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov a mechanizmus jednotného kontaktného miesta by sa nemal uplatňovať.

Výbor navyše objasňuje, ako by dozorné orgány mali uplatňovať článok 4 bod 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov v praxi, aby sa zabezpečilo jeho konzistentné uplatňovanie. Výbor najmä opätovne zdôrazňuje, že dôkazné bremeno, pokiaľ ide o miesto, kde sa prijímajú príslušné rozhodnutia o spracúvaní a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí v Únii, nesú v konečnom dôsledku prevádzkovateľa, a že majú povinnosť spolupracovať s dozornými orgánmi.

Výbor napokon objasňuje, že dozorné orgány si zachovávajú možnosť namietat proti tvrdeniu prevádzkovateľa na základe objektívneho preskúmania relevantných skutočností a v prípade potreby požiadať o ďalšie informácie. Výbor na účely tohto preskúmania pripomína, že dozorné orgány majú povinnosť spolupracovať, a že by sa preto mali spoločne dohodnúť na primeranej úrovni podrobnosti v závislosti od konkrétneho prípadu. Východiskovým bodom, ktorý pomáha dozorným orgánom určiť, kde sa pravdepodobne prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí, je najmä určenie miesta centrálného riadenia v Únii (napr. regionálne sídlo). Naďalej však bude potrebné, aby dozorné orgány posúdili miesto, kde sa prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí v Únii pred tým, ako sa daná prevádzkareň (alebo akákoľvek iná prevádzkareň v Únii) označí za hlavnú prevádzkareň.

Obsah

1	ÚVOD.....	3
1.1	Zhrnutie skutočností	3
1.2	Prípustnosť žiadosti o stanovisko podľa článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov	4
2	DÔVODNOSŤ KONKRÉTNEJ ŽIADOSTI.....	4
2.1	Výklad článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.....	5
2.2	Praktické úvahy o určení „hlavnej prevádzkarne“ v Únii podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.....	9
3	ZÁVERY	11

Európsky výbor pre ochranu údajov,

so zreteľom na článok 63 a článok 64 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“),

so zreteľom na Dohodu o EHP, a najmä na prílohu XI a protokol 37 k tejto dohode, ktoré boli zmenené rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 154/2018 zo 6. júla 2018¹,

so zreteľom na články 10 a 22 svojho rokovacieho poriadku,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

1 ÚVOD

1.1 Zhrnutie skutočností

1. Francúzsky dozorný orgán požiadal 10. októbra 2023 Európsky výbor pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“ alebo „výbor“) o vydanie stanoviska k pojmu hlavná prevádzkareň prevádzkovateľa podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov a ku kritériám uplatňovania mechanizmu jednotného kontaktného miesta (one-stop-shop mechanism).
2. Francúzsky dozorný orgán vo svojej žiadosti osobitne zdôraznil možné odlišné výklady pojmu „hlavná prevádzkareň“ prevádzkovateľa² podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. V podstate sa francúzsky dozorný orgán výboru pýtal, či je na to, aby sa „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii považovalo za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, potrebné, aby dozorné orgány zhromaždili dôkazy o tom, že toto „miesto centrálnej správy“ prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí.
3. Výbor sa domnieva, že na poskytnutie odpovede na žiadosť francúzskeho dozorného orgánu je potrebné odpovedať na tieto otázky:
 - Otázka č. 1: Aby sa „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii považovalo za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, mala by táto prevádzkareň prijímať rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a mať právomoc presadiť ich vykonanie?
 - Otázka č. 2: Uplatňuje sa mechanizmus jednotného kontaktného miesta len vtedy, ak existujú dôkazy o tom, že jedna z prevádzkarní prevádzkovateľa v Únii („miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa alebo iné miesto) prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch týkajúcich sa daných spracovateľských operácií a má právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí?

¹ Odkazy na „členské štáty“ uvedené v tomto stanovisku by sa mali chápať ako odkazy na „členské štáty EHP“. Odkazy na „Úniu“ uvedené v tomto stanovisku by sa mali chápať ako odkazy na „EHP“.

² Toto stanovisko sa preto netýka uplatňovania pojmu hlavná prevádzkareň sprostredkovateľa podľa článku 4 bodu 16 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

4. Predseda výboru a francúzsky dozorný orgán považovali spis za úplný 11. októbra 2023. V ten istý deň sekretariát súbor odoslal. Predseda sa vzhľadom na zložitosť záležitosti rozhodol predĺžiť lehotu v súlade s článkom 64 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

1.2 Prípustnosť žiadosti o stanovisko podľa článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov

5. V článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa konkrétne stanovuje, že ktorýkoľvek dozorný orgán môže požiadať, aby akúkoľvek záležitosť so všeobecným uplatnením alebo s účinkami vo viac ako jednom členskom štáte preskúmal výbor s cieľom získať stanovisko.
6. Výbor sa domnieva, že žiadosť, ktorú predložil francúzsky dozorný orgán, sa týka uplatňovania pojmu hlavná prevádzkareň prevádzkovateľa podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, čo má významné dôsledky pre praktické uplatňovanie mechanizmu jednotného kontaktného miesta. Táto žiadosť sa preto týka „záležitosti so všeobecným uplatnením“ v zmysle článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, keďže súvisí s jednotným výkladom hraníc právomocí dozorných orgánov s cieľom zabezpečiť okrem iného jednotný postup spolupráce medzi dozornými orgánmi v súlade s kapitolou VII oddielom 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.
7. Francúzsky dozorný orgán v rámci svojej žiadosti o stanovisko okrem iného poskytol scenáre preukazujúce možné rozdielne výklady článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Výbor sa preto domnieva, že vzhľadom na to, že francúzsky dozorný orgán preukázal jasnú potrebu konzistentného výkladu uvedeného ustanovenia medzi dozornými orgánmi, jeho žiadosť je v súlade s článkom 10 ods. 3 rokovacieho poriadku EDPB odôvodnená.
8. Podľa článku 64 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov EDPB nevydá stanovisko, ak už k rovnakej záležitosti stanovisko vydal³. EDPB zatiaľ neposkytol odpovede na otázky vyplývajúce zo žiadosti francúzskeho dozorného orgánu. Dostupné usmernenia EDPB, vrátane najmä usmernení „k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa“⁴, navyše neposkytujú konkrétne usmernenia k možným prvkom, ktoré sa majú overiť, aby sa miesto centrálnej správy prevádzkovateľa v Únii mohlo považovať za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.
9. Z týchto dôvodov sa výbor domnieva, že žiadosť francúzskeho dozorného orgánu je prípustná a otázky vyplývajúce z jeho žiadosti by sa mali analyzovať v stanovisku prijatom podľa článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

2 DÔVODNOSŤ KONKRÉTNEJ ŽIADOSTI

10. Výbor na úvod pripomína, že pred určením existencie hlavnej prevádzkarne v Únii je najprv potrebné identifikovať spracúvanie⁵, ktoré je potrebné preskúmať na účely sledovaného opatrenia, ako aj

³ Článok 64 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a článok 10 ods. 4 rokovacieho poriadku EDPB.

⁴ Usmernenia EDPB č. 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa prijaté 28. marca 2023, ktoré sú k dispozícii v najnovšej verzii na adrese: [edpb_guidelines_202208_identifying_isa_targeted_update_sk.pdf \(europa.eu\)](https://edpb.europa.eu/edpb_guidelines_202208_identifying_isa_targeted_update_sk.pdf).

⁵ Článok 4 bod 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

(spoločného) prevádzkovateľa, resp. prevádzkovateľov spracúvania⁶. Okrem toho je potrebné posúdiť, či a kde má tento prevádzkovateľ prevádzkarne⁷ v Únii, pokiaľ ide o činnosti, v rámci ktorých sa spracúvanie uskutočňuje⁸. Ďalej uvedené posúdenie pojmu hlavná prevádzkareň vychádza z predpokladu, že tieto prvky už boli určené, a nie sú ním dotknuté iné prípady, v ktorých sa môže uplatňovať mechanizmus jednotného kontaktného miesta, napríklad keď v Únii existuje jediná prevádzkareň prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa.

11. Výbor tiež pripomína, že vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa pri určovaní hlavnej prevádzkarne nepovoľuje „taktizovanie pri výbere orgánu“⁹. Podľa odôvodnenia 36 by určenie hlavnej prevádzkarne malo byť založené na objektívnych kritériách, a preto sa nemôže zakladať na subjektívnom určení.

2.1 Výklad článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov

12. Prvá otázka, ktorá bola predložená výboru, sa týka skutočnosti, či na to, aby sa „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii považovalo za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, by mala táto prevádzkareň prijímať rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a mať právomoc presadiť ich vykonanie.
13. Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej Únie treba pri výklade ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou¹⁰.
14. Vzhľadom na **doslovný výklad právneho ustanovenia** výbor poznamenáva, že článok 4 bod 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov pozostáva z troch častí. V prvom rade platí podmienka, že prevádzkovateľ by mal mať prevádzkarne vo viac než jednom členskom štáte v Únii (prvá časť). Okrem toho, ak je táto podmienka splnená, v druhej a tretej časti sa ďalej stanovujú dve možnosti, v rámci ktorých sa jedna z týchto prevádzkarní môže považovať za hlavnú prevádzkareň prevádzkovateľa. Ide o prípad, keď prevádzkareň zodpovedá „miestu [...] centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii (druhá časť), s výnimkou prípadu, keď „sa rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov“ prijímajú „v inej prevádzkarni prevádzkovateľa v Únii“ a „táto iná prevádzka má právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí“ (tretia časť).
15. Pokiaľ ide o prvú časť tohto ustanovenia, treba poznamenať, že posúdenie vykonané podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa konkrétne týka prevádzkarní prevádzkovateľa v Únii, t. j. orgánu, ktorý určuje „účely a prostriedky spracúvania osobných údajov“¹¹.

⁶ Článok 4 bod 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁷ Podľa odôvodnenia 22 všeobecného nariadenia o ochrane údajov „[p]revádzkareň znamená efektívny a skutočný výkon činnosti prostredníctvom stálych dojednaní. Právna forma takýchto dojednaní, či už ide o pobočku alebo dcérsku spoločnosť s právnou subjektivitou, nie je v tomto ohľade určujúcim faktorom.“ Pokiaľ ide o pojem prevádzkareň, pozri aj rozsudok z 1. októbra 2015, Weltimmo, C-230/14, ECLI:EU:C:2015:639, body 29 – 30 a rozsudok z 28. júla 2016, Verein für Konsumenteninformation, C-191/15, ECLI:EU:C:2016:612, bod 76.

⁸ Článok 4 bod 23 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Pokiaľ ide o pojem „spracúvanie v kontexte činností prevádzkarne“, pozri aj rozsudok z 13. mája 2014, Google Spain a Google, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, bod 52 a rozsudok z 1. októbra 2015, Weltimmo, C-230/14, ECLI:EU:C:2015:639, bod 35.

⁹ Usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, body 37 a 38.

¹⁰ Pozri rozsudok z 22. júna 2022, Leistriz, C-534/20, ECLI:EU:C:2022:495, bod 18 a tam citovanú judikatúru.

¹¹ Článok 4 bod 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

16. Pokiaľ ide o druhú časť tohto ustanovenia, výbor v prvom rade poznamenáva, že hoci sa pojem miesto centrálnej správy používa vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov¹² aj v iných prípadoch, v uvedenom nariadení sa neuvádza žiadne vymedzenie miesta centrálnej správy prevádzkovateľa podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ani sa v ňom neodkazuje na osobitné ustanovenie na účely určenia jeho významu v rámci všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Vzhľadom na absenciu konkrétnych usmernení by sa preto pri výklade tohto pojmu mali zohľadniť iné zdroje práva EÚ¹³.
17. V tejto súvislosti treba poznamenať, že pojem miesto centrálnej správy sa používa v kontexte slobody spoločností usadiť sa podľa článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“)¹⁴ a v kontexte občianskeho a obchodného práva je ustáleným pojmom¹⁵. Konkrétne Súdny dvor pri výklade článku 54 ZFEÚ považuje miesto centrálnej správy spoločnosti za „skutočné sídlo“ tejto spoločnosti¹⁶, t. j. jej skutočné hlavné sídlo, odkiaľ sa vykonáva centrálna riadenie a kontrola¹⁷. Podobný výklad pojmu miesto centrálnej správy možno nájsť aj v iných oblastiach práva EÚ¹⁸. Z uvedeného vyplýva, že centrálna správa spoločnosti sa bežne považuje za miesto, kde sa prijímajú najdôležitejšie rozhodnutia pre túto spoločnosť^{19 20}.

¹² Pozri článok 4 bod 16 písm. b) a odôvodnenie 36 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

¹³ Pozri okrem iného rozsudok z 18. mája 2017, Hummel Holding, C-617/15, ECLI:EU:C:2017:390, bod 22 a tam citovanú judikatúru.

¹⁴ Podľa článku 54 ZFEÚ „spoločnosť založená podľa zákonov členského štátu a ktoré majú svoje sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v Únii“ požívajú slobodu usadiť sa rovnakým spôsobom ako štátni príslušníci EÚ.

¹⁵ Pozri napr. článok 19 ods. 1 nariadenia (ES) 593/2008 (nariadenie Rím I), článok 60 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) 44/2001 (nariadenie Brusel) a článok 63 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 1215/2012 (nariadenie Brusel II).

¹⁶ Pozri rozsudok z 27. septembra 1988, The Queen/H. M. Treasury and Commissioners of Inland Revenue, ex parte Daily Mail and General Trust plc., C-81/87, EU:C:1988:456, body 21 – 25 a rozsudok zo 16. decembra 2008, Cartesio Oktató és Szolgáltató bt, C-210/06, EU:C:2008:723, bod 105.

¹⁷ Pozri rozsudok z 27. septembra 1988, The Queen/H. M. Treasury and Commissioners of Inland Revenue, ex parte Daily Mail and General Trust plc., C-81/87, EU:C:1988:456, body 20 – 25, na základe ktorého sa zdá, že pojmy „skutočné hlavné sídlo“ a „centrálna riadenie a kontrola“ sa používajú ako synonymá k pojmu „miesto centrálnej správy“. V tejto súvislosti pozri aj: Nariadenie (ES) 2157/2001, v ktorom sa výraz „head office“ v anglickom znení prekladá v nemeckom znení tohto legislatívneho textu ako „Hauptverwaltung“, v španielskom znení ako „administración central“ a vo francúzskom znení ako „administration centrale“.

¹⁸ Pozri napr. odôvodnenie 114 smernice (EÚ) 2022/2555 (smernica NIS 2), v ktorom sa odkazuje na miesto, „kde sa najčastejšie prijímajú rozhodnutia o opatreniach na riadenie rizík kybernetickej bezpečnosti [v Únii]“, odôvodnenie 41 nariadenia (EÚ) 2022/868 (akt o správe údajov), podľa ktorého by hlavná prevádzkareň mala zodpovedať centrálnej správe poskytovateľa služieb sprostredkovania údajov v Únii a „zohľadňovať skutočné miesto výkonu riadiacich činností“, odôvodnenie 123 nariadenia (EÚ) 2022/2065 (akt o digitálnych službách), v ktorom sa za hlavné miesto podnikateľskej činnosti (hlavnú prevádzkareň) podľa uvedeného nariadenia považuje „ústredie alebo sídlo, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné funkcie a prevádzková kontrola“ (zvýraznenie doplnené). Odkaz na miesto centrálnej správy je ešte jasnejší vo francúzskom a v nemeckom znení.

¹⁹ Pozri tiež návrhy generálneho advokáta prednesené 7. júna 1988, The Queen/H. M. Treasury and Commissioners of Inland Revenue, ex parte Daily Mail and General Trust plc., C-81/87, EU:C:1988:286, bod 4, v ktorom sa uvádza, že miesto, kde sa vykonáva centrálna riadenie a kontrola, sa vo všeobecnosti považuje za miesto, kde orgány spoločnosti prijímajú rozhodnutia, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť spoločnosti; návrhy generálneho advokáta prednesené 4. decembra 2001, Überseering BV/Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NCC), C-208/00, EU:C:2001:655, poznámka pod čiarou č. 4.

²⁰ V medzinárodných dohovoroch, ktorých je EÚ zmluvnou stranou, sa takisto používa koncepcia miesta centrálnej správy, pričom sa podobne označuje za miesto, kde sa prijímajú najdôležitejšie rozhodnutia týkajúce sa fungovania daného subjektu.

18. Okrem toho, tretia časť článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa zaoberá situáciami, v ktorých sa rozhodnutia týkajúce sa spracúvania prijímajú v „*inej prevádzkarni prevádzkovateľa v Únii*“, t. j. v prevádzkarni odlišnej od miesta centrálnej správy prevádzkovateľa. Z použitia slova „*inej*“ vyplýva najmä to, že prístup prijatý vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov predpokladá, že centrálna správa v Únii zodpovedá v prvom rade miestu, kde sa vo všeobecnosti prijímajú rozhodnutia týkajúce sa účelov a prostriedkov spracúvania osobných údajov, a že táto centrálna správa má právomoc presadiť ich vykonanie. Výraz „*s výnimkou prípadu, keď*“ uvedený v článku 4 bode 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov by sa preto mal vykladať ako podmienka, ktorú má prevádzkovateľ posúdiť a ktorá pred určením hlavnej prevádzkarne podlieha preskúmaniu zo strany dozorného orgánu, resp. dozorných orgánov, keďže ak sa tieto rozhodnutia prijímajú v *inej* prevádzkarni prevádzkovateľa v Únii, ktorá má právomoc presadiť ich vykonanie, za hlavnú prevádzkareň sa bude považovať táto iná prevádzkareň prevádzkovateľa.
19. Výbor poznamenáva, že uvedený výklad článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov je podporený odôvodnením 36 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, podľa ktorého by hlavná prevádzkareň prevádzkovateľa mala „*zahrňať efektívne a skutočné vykonávanie riadiacich činností, pri ktorých sa prijímajú hlavné rozhodnutia týkajúce sa účelu a prostriedkov spracúvania prostredníctvom stálych dojednaní*“.
20. Článok 4 bod 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ako sa uvádza v odôvodnení 36, preto podporuje výklad, že miesto centrálnej správy prevádzkovateľa v Únii by sa malo považovať za hlavnú prevádzkareň prevádzkovateľa len vtedy, ak prijíma rozhodnutia o prostriedkoch a účeloch spracúvania a má právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí.
21. Tento výklad je okrem toho podporený **kontextom, v ktorom sa článok 4 bod 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov nachádza.**
22. Po prvé, výbor poznamenáva, že v pôvodnom návrhu Európskej komisie sa výslovne stanovila možnosť, aby mal prevádzkovateľ hlavnú prevádzkareň, aj „*ak sa v Únii neprijímajú žiadne rozhodnutia, pokiaľ ide o účely, podmienky a prostriedky spracúvania osobných údajov*“²¹. Táto časť ustanovenia však bola počas legislatívneho procesu odstránená bez náhrady. Vývoj tohto ustanovenia počas legislatívneho procesu naznačuje, že zákonodarca mal v úmysle obmedziť uplatňovanie výhod mechanizmu jednotného kontaktného miesta na prevádzkovateľov, ktorí prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania v Únii a majú právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí.
23. Po druhé, výbor berie na vedomie zmeny, ktoré v tomto ustanovení vykonala Rada, ktorá zaviedla pojem miesto centrálnej správy prevádzkovateľa so zámerom poskytnúť „objektívnejšie a transparentnejšie kritériá“ na určenie hlavnej prevádzkarne prevádzkovateľa²². Zdá sa preto, že toto kritérium bolo zahrnuté ako východiskový bod s cieľom pomôcť dozorným orgánom určiť hlavnú

Pozri napríklad dôvodovú správu k Dohovoru z 2. júla 2019 o uznávaní a výkone cudzích rozsudkov v občianskych alebo obchodných veciach, bod 107 a dôvodovú správu k Dohovoru z 30. júna 2005 o dohodách o voľbe súdu, bod 120.

²¹ Pozri článok 4 bod 13 návrhu Komisie o všeobecnom nariadení o ochrane údajov (2012/0011/COD). Konečné znenie odkazujúce na centrálnu správu v nadväznosti na zmeny zavedené Radou je v rozpore s pôvodným návrhom Komisie, v ktorom sa uvádza, že „ústredie (hlavná prevádzkareň)“ „*je v prípade prevádzkovateľa miesto jeho sídla v Únii, kde sa prijímajú najdôležitejšie rozhodnutia, pokiaľ ide o účely, podmienky a prostriedky spracúvania osobných údajov*“. Druhá časť vety v návrhu Komisie, v ktorej sa vymedzuje ústredie (hlavná prevádzkareň) – „*ak sa v Únii neprijímajú žiadne rozhodnutia, pokiaľ ide o účely, podmienky a prostriedky spracúvania osobných údajov*“ – sa vypustila.

²² Pozri okrem iného: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7105-2013-REV-6/en/pdf> (s. 32).

prevádzkareň prevádzkovateľa podľa toho, kde sa prijímajú rozhodnutia. Nezdá sa však, že zámerom bolo rozšíriť rozsah pojmu hlavná prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov (a tým uplatňovanie mechanizmu jednotného kontaktného miesta) zahrnutím prípadov, keď hlavná prevádzkareň nemá rozhodovaciu právomoc²³.

24. Tento výklad podporuje aj **všeobecný cieľ mechanizmu jednotného kontaktného miesta**, ktorý bol pôvodne zameraný na zníženie právnej neistoty prevádzkovateľov a fragmentácie uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov v Únii²⁴. Na uvedený účel tento mechanizmus umožňuje prevádzkovateľovi (alebo sprostredkovateľovi) pôsobiacemu vo viacerých členských štátoch využívať jednotné kontaktné miesto, t. j. vedúci dozorný orgán, na svoje cezhraničné činnosti, ktoré sa týkajú viacerých členských štátov. Namiesto toho, aby musel prevádzkovateľ spolupracovať s viacerými miestnymi dozornými orgánmi, musí spolupracovať len s vedúcim dozorným orgánom, ktorý bude úzko spolupracovať s dotknutými dozornými orgánmi, okrem iného v súlade s postupom podľa článku 60 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.
25. V tejto súvislosti je zámerom vymedzenia pojmu „hlavná prevádzkareň“ v článku 4 bode 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov v spojení s článkom 56 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov presne určiť, ktorý dozorný orgán by mal konať ako vedúci dozorný orgán, čo zahŕňa postavenie jediného partnera prevádzkovateľa v súvislosti s cezhraničným spracúvaním vykonávaným týmto prevádzkovateľom.
26. Podľa výboru, postavenie a úlohy zverené vedúcemu dozornému orgánu „skôr ako prvému medzi rovnými (*primus inter pares*) než jedinému orgánu presadzovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov v cezhraničných situáciách“²⁵ predpokladajú blízkosť medzi týmto dozorným orgánom (na rozdiel od iných dotknutých dozorných orgánov) a prevádzkarňou prevádzkovateľa, ktorá má skutočný a účinný vplyv na predmetné spracúvanie²⁶, t. j. v prípade prevádzkovateľa, konkrétna prevádzkareň s rozhodovacou právomocou vo veci spracúvania. Toto rozdelenie právomocí medzi vedúcim dozorným orgánom a inými dotknutými dozornými orgánmi, ktoré si vyžaduje, aby bol vedúci dozorný orgán jediným partnerom prevádzkovateľa v súvislosti s predmetným cezhraničným spracúvaním²⁷, a aby v prípade potreby vykonal vyšetrovania v jeho hlavnej prevádzkarni²⁸, je v prvom rade odôvodnené blízkosťou medzi vedúcim dozorným orgánom a prevádzkarňou, ktorá vie najlepšie odpovedať na otázky týkajúce sa vykonávaného spracúvania. Táto blízkosť takisto zaručuje, že vedúci dozorný orgán môže vydať svoje rozhodnutie²⁹ vrátane prípadných nápravných opatrení podľa článku 58 všeobecného nariadenia o ochrane údajov

²³ V tejto súvislosti je zaujímavé poznamenať, že hoci viaceré členské štáty vyjadrili počas legislatívneho procesu názor, že uprednostňujú formálnejšie kritérium s odkazom na začlenenie prevádzkovateľa, pojem miesto centrálnej správy si konkrétne zvolila Rada. Pozri napríklad: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11028-2014-INIT/en/pdf> (s. 77, poznámka pod čiarou č. 54).

²⁴ Návrhy generálneho advokáta prednesené 13. januára 2021, Facebook Ireland a i., C-645/19, ECLI:EU:C:2021:5, body 75 – 80.

²⁵ Pozri aj návrhy generálneho advokáta prednesené 13. januára 2021, Facebook Ireland a i., C-645/19, ECLI:EU:C:2021:5, bod 111.

²⁶ Túto zásadu blízkosti podporuje výnimka stanovená v článku 56 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktorá poskytuje vedúcemu dozornému orgánu možnosť požiadať iný dotknutý dozorný orgán, aby sa zaoberal prípadmi, ktoré sa týkajú iba prevádzkarne v členskom štáte tohto iného dotknutého dozorného orgánu alebo ktoré podstatne ovplyvňujú dotknuté osoby v členskom štáte tohto iného dotknutého dozorného orgánu.

²⁷ Článok 56 ods. 6 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

²⁸ V tejto súvislosti pozri článok 60 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov: aby si mohol vedúci dozorný orgán splniť svoje povinnosti týkajúce sa bezodkladného predloženia návrhu rozhodnutia, je potrebné, aby mohol viesť vyšetrovanie čo najrýchlejšie.

²⁹ Týmto vnútroštátnym rozhodnutím sa vykonáva výsledok práce všetkých dotknutých dozorných orgánov v rámci postupu spolupráce.

priamo prevádzkarni, ktorá môže rozhodnúť o vykonaní zmien potrebných na uvedenie spracúvania do súladu a má právomoc zabezpečiť vykonanie týchto zmien.

27. Vzhľadom na uvedené skutočnosti EDPB dospel v súvislosti s prvou otázkou k záveru, že miesto centrálnej správy prevádzkovateľa v Únii možno považovať za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov len vtedy, ak prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí.
28. Tento záver vedie k druhej otázke, ktorá bola predložená výboru a ktorá sa týkala toho, či sa mechanizmus jednotného kontaktného miesta môže uplatňovať len vtedy, ak existujú dôkazy o tom, že jedna z prevádzkarní prevádzkovateľa v Únii prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch príslušného spracúvania a má právomoc presadiť ich vykonanie.
29. Z odpovede na prvú otázku v tejto súvislosti vyplýva, že miesto centrálnej správy prevádzkovateľa v Únii možno považovať za hlavnú prevádzkareň len vtedy, ak prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí. Druhá časť článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa navyše uplatňuje len vtedy, ak je iným subjektom, ktorý prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a má právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí, prevádzkareň prevádzkovateľa nachádzajúca sa v Únii.
30. Výbor sa preto domnieva, že keď **neexistujú dôkazy** o tom, že rozhodovaciu právomoc v súvislosti s účelmi a prostriedkami konkrétneho spracúvania (ako aj právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí) má miesto centrálnej správy v Únii alebo „iná prevádzkareň prevádzkovateľa v Únii“, t. j. ak sa nachádza mimo Únie, pre toto spracúvanie **neexistuje hlavná prevádzkareň** podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. V takom prípade by sa preto mechanizmus jednotného kontaktného miesta nemal uplatňovať³⁰.

2.2 Praktické úvahy o určení „hlavnej prevádzkarne“ v Únii podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov

31. Hoci predchádzajúci oddiel odpovedá na právne otázky, ktoré boli položené abstraktne, naďalej je užitočné objasniť, ako by dozorné orgány mali uplatňovať článok 4 bod 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov v praxi, aby sa zabezpečilo jeho jednotné uplatňovanie. Ako sa uvádza v bode 10 tohto stanoviska, rozsah pôsobnosti tohto stanoviska sa vzťahuje na prípad týkajúci sa hlavnej prevádzkarne podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov bez toho, aby boli dotknuté iné prípady, v ktorých sa mechanizmus jednotného kontaktného miesta môže uplatňovať.
32. Výbor v tejto súvislosti v prvom rade opätovne zdôrazňuje, že dôkazné bremeno, pokiaľ ide o miesto, kde sa prijímajú príslušné rozhodnutia o spracúvaní a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí v Únii, nesú v konečnom dôsledku prevádzkovatelia³¹. Prevádzkovatelia, ktorí majú v úmysle oznámiť orgánom svoju hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, by preto mali na základe zásady zodpovednosti a svojej povinnosti spolupracovať

³⁰ Tým nie sú dotknuté iné prípady, v ktorých sa mechanizmus jednotného kontaktného miesta môže uplatňovať, ako napríklad jediná prevádzkareň prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa.

³¹ Pozri usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, body 24 a 37, stanovisko EDPB 8/2019 k právomoci dozorného orgánu v prípade zmeny okolností týkajúcich sa hlavnej alebo jedinej prevádzkarne, bod 26.

s dozornými orgánmi podľa článku 31 všeobecného nariadenia o ochrane údajov presne uviesť, či je určitá prevádzkareň miestom centrálnej správy tohto prevádzkovateľa v Únii, ktoré prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí, alebo či uvedené úlohy plní iná prevádzkareň prevádzkovateľa v Únii, pričom v takom prípade by sa mala za hlavnú prevádzkareň považovať táto iná prevádzkareň³². Relevantnými prvkami pre vykonanie posúdenia³³, ktoré umožní prevádzkovateľovi podložiť svoje tvrdenie³⁴, môžu byť v tejto súvislosti rôzne prvky, ako sú faktické záznamy o spracovateľských činnostiach podľa článku 30 všeobecného nariadenia o ochrane údajov či zásady ochrany osobných údajov.

33. Výbor však pripomína, že tieto tvrdenia prevádzkovateľa podliehajú preskúmaniu vnútroštátnymi dozornými orgánmi. Inými slovami, príslušné dozorné orgány si zachovávajú možnosť namietat proti analýze prevádzkovateľa (a nesúhlasit s ňou) na základe objektívneho preskúmania relevantných skutočností a v prípade potreby požiadať o ďalšie informácie³⁵ ³⁶. Dozorné orgány môžu v tejto súvislosti vykonávať svoje právomoci podľa článku 58 ods. 1 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov a kontaktovať príslušnú prevádzkareň prevádzkovateľa alebo v prípade potreby využiť vzájomnú pomoc podľa článku 61 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a získať potrebné informácie s pomocou iného dozorného orgánu³⁷.
34. Ako sa uvádza v predchádzajúcom oddiele, východiskovým bodom, ktorý pomáha dozorným orgánom určiť, kde sa pravdepodobne prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí v Únii, je určenie miesta centrálneho riadenia v Únii (napr. regionálne sídlo). Ak sa však preukáže, že prevádzkovateľ má miesto centrálnej správy v Únii, stále bude potrebné, aby dozorné orgány posúdili miesto, kde sa prijímajú rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch konkrétneho spracúvania a kde sa uplatňuje právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí, a to aj pokiaľ ide o doložku „s výnimkou prípadu, keď“. Dozorné orgány by sa mali spoločne dohodnúť na úrovni podrobnosti primeranej pre toto posúdenie v závislosti od konkrétneho prípadu.
35. Keď dozorné orgány dospejú k záveru, že prevádzkovateľ poskytol dostatočné alebo nedostatočné informácie na potvrdenie existencie hlavnej prevádzkarne podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, toto posúdenie a záver by sa mali poskytnúť všetkým iným dotknutým dozorným orgánom v zmysle článku 60 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a s cieľom zaistiť dosiahnutie včasnej dohody v danej záležitosti³⁸. Ak prevádzkovateľ poskytol dostatočné informácie a jeho

³² Pozri usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, bod 21.

³³ Usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, bod 37.

³⁴ Pozri aj usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, bod 25.

³⁵ Pozri usmernenia EDPB 8/2022 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, bod 37.

³⁶ Ďalej treba poznamenať, že na základe článku 55 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov v spojení s článkom 56 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov si každý dozorný orgán zachováva možnosť požiadať prevádzkovateľa o informácie, ak sa záležitosť netýka cezhraničného spracúvania alebo sa ešte nepreukázalo, že sa uskutočňuje cezhraničné spracúvanie.

³⁷ Pozri v tejto súvislosti interný dokument EDPB 6/2020 o predbežných krokoch na vybavenie sťažnosti: prípustnosť a preverovanie sťažností, prijatý 15. decembra 2020.

³⁸ Na tento účel bol v informačnom systéme o vnútornom trhu, ktorý používajú orgány pre ochranu osobných údajov na spoluprácu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, vytvorený osobitný prenos údajov.

tvrdenie týkajúce sa určenia hlavnej prevádzkarne potvrdili dotknuté dozorné orgány, príslušný vedúci dozorný orgán môže informovať túto hlavnú prevádzkareň o záveroch, ku ktorým sa dospelo³⁹. Ak však dotknuté dozorné orgány vyvrátili toto tvrdenie⁴⁰, dozorný orgán zodpovedný za získavanie dôkazov by sa mal obrátiť na príslušnú prevádzkareň a informovať ju o tomto závere. Takisto by mal danú prevádzkareň informovať o praktických dôsledkoch, a to aj v prípade, že žiadny vedúci dozorný orgán nebol potvrdený, a síce o tom, že mechanizmus jednotného kontaktného miesta sa neuplatňuje a že si preto každý dozorný orgán zachováva právomoc prijať individuálne opatrenia podľa potreby.

36. Napokon v prípade, že sa nedosiahne konsenzus o záveroch, ku ktorým dospeli dotknuté dozorné orgány, a to ani napriek ďalšej výmene informácií v duchu spolupráce, dozorné orgány môžu vec postúpiť výboru podľa článku 63 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Môže sa tak stať v prípade protichodných názorov na to, ktorý z dotknutých dozorných orgánov je príslušný pre hlavnú prevádzkareň, prostredníctvom postupu podľa článku 65 ods. 1 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov alebo v prípade, že nehoda vyplýva z rôznych výkladov abstraktnej základnej právnej otázky, prostredníctvom postupu podľa článku 64 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

3 ZÁVERY

37. Na základe žiadosti francúzskeho dozorného orgánu o stanovisko a na základe uvedenej analýzy výbor v súvislosti s výkladom článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov dospel k záveru, že:
1. „miesto centrálnej správy“ prevádzkovateľa v Únii možno považovať za hlavnú prevádzkareň podľa článku 4 bodu 16 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov len vtedy, ak prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch spracúvania osobných údajov a má právomoc presadiť vykonanie týchto rozhodnutí;
 2. mechanizmus jednotného kontaktného miesta sa môže uplatňovať len vtedy, ak existujú dôkazy o tom, že jedna z prevádzkarní prevádzkovateľa v Únii prijíma rozhodnutia o účeloch a prostriedkoch príslušných spracovateľských operácií a má právomoc presadiť vykonanie takýchto rozhodnutí.

Za Európsky výbor pre ochranu údajov

predsedníčka

(Anu Talus)

³⁹ To nevylučuje žiadnu nadväzujúcu komunikáciu zo strany dozorného orgánu, resp. dozorných orgánov, ktoré pôvodne vyšetrovali prevádzkovateľa, ak ide o iné dozorné orgány ako potvrdený vedúci dozorný orgán.

⁴⁰ Mohol by to byť prípad, keď dotknuté dozorné orgány dospeli k záveru, že v Únii neexistuje žiadna hlavná prevádzkareň, alebo že túto úlohu plní iná prevádzkareň v Únii.